

Motion till riksdagen 2019/20:1571

av **Jan R Andersson (M)**

Miljöprövning av uranbrytning i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över eventuella miljökonsekvenser av uranbrytning i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För närvarande sker prospektering av svenska urantillgångar på flera ställen runt om i landet. Uranbrytning i Sverige är dock ingen nyhet. Mellan 1965 och 1969 bröts sammanlagt 200 ton uran i Ranstad, Västergötland. Bedömare menar att Sverige i dag besitter 15 procent av världens kända uranfyndigheter och 80 procent av de kända tillgångarna i Europa. I en värld där miljövänlig och effektiv energiframställning är avgörande för vårt lands konkurrenskraft och framtida välfärd är det viktigt att energidebatten förs utifrån objektiv information kring tillgängliga alternativ. I dag är det svårt att bedöma hur uranbrytning i Sverige skulle drabba vår miljö och hälsa.

Såsom all gruvbrytning innebär uranbrytning en omfattande miljöpåverkan. Vad som dessutom kan vara problematiskt vid uranbrytning är den urlakningsprocess där radioaktiva ämnen kan spridas och andra gruvrester kan avge radioaktiv strålning. Samtidigt finns metoder som kan begränsa denna miljöpåverkan dramatiskt. Frågan är då om uranbrytning i Sverige från miljösynpunkt skulle klara av de krav som vi ställer på miljö och ansvar för framtida generationer.

I dag domineras världens uranbrytning av ett fåtal huvudsakligen statliga bolag. Det uran som används för svensk kärnkraft kommer i huvudsak från Kanada och Ryssland men även från Australien, Kazakstan och Namibia. Detta väcker också frågor om vilket oberoende vår energiförsörjning kan upprätthålla.

I takt med att världsmarknadspriserna på uran har exploderat under senare år har intresset ökat för brytning av i dag oexploaterade uranfyndigheter, även brytning av låghaltig svensk alunskiffer. Men även andra mineraler kan vara intressanta för exploatering i samband med brytning av uran. De svenska urantillgångarna innehåller

även eventuellt aluminium, magnesium, kalcium och fosfor, vilket kan bidra till att göra svenska tillgångar kommersiellt intressanta.

Jan R Andersson (M)